

NECROLÓGICA

En memòria de Ricard Salvat

JÚLIA BUTINYÀ

(UNED)

Tot i que té una immensa obra de la seva especialitat, el teatre, en el vessant teòric i el pràctic, comprovo que sobre Ricard Salvat hi ha divergència d'opinions i sobretot, com acostuma a passar, oblots o buits, que són pitjor que els judicis negatius. Això em fa doncs situar en un pla subjectiu, el de l'opinió.

En primer lloc, com a docent a la UNED, amb la qual va col·laborar eficientment, desinteressada i amb un alt nivell, aportant-nos per a les Unitats Didàctiques de III curs (*Literatura Catalana III. Siglo xx*) el tema de teatre (*El teatro entre 1939 i 1999*), amb què molts de vosaltres, avui lectors, haureu estudiat. La divisió de l'exili extern i l'exili intern per a classificar les obres de l'època de postguerra ja és explícita d'un posicionament real que, quant als anys que estudia i que va viure en primera línia, el defineix.

Encara des de la visió subjectiva m'he de remuntar als anys d'estudiant, al decenni dels 60, en què el fet d'anar a veure les representacions del Teatre Lliure o de sentir parlar de l'Escola d'Art Dramàtic Adrià Gual —on figurava ell en primera línia— ens feia venir una bafarada de sensació de llibertat. No només estrenava obres noves de la literatura catalana, com ara *Ronda de mort a Sinera* de Salvador Espriu, obres sovint compromeses aleshores, ans introduïa també d'autors, com Bertolt Brecht, tan necessitats de rebre ací un espai d'acollida. Sovint en sessions clandestines, però, tots els estudiants, el coneixíem.

Explicava ell mateix que de primer volia fer Història, però aleshores era una carrera memorística que sobretot consistia en aprendre coses absurdes i llistats de batalles; fent filosofia també es planyia de la reducció a la de sant Tomàs d'Aquino. Al món acadèmic treballà junt a José Maria Valverde i Antoni Comas, però malhauradament, per diferents motius cap dels dos professors va durar gaire a la Universitat.

L'any 56 va fundar el Teatre Viu, de nom ja ben expressiu del que per a ell era el teatre, ni text ni espectacle sols, i, per damunt de tot, ser testimoni, expressió de la vida mateixa i, encara, del pensament filosòfic. Segons ha dit d'aquells temps, «era un teatre d'urgència, sense mitjans».

Ha rebut premis i distincions, ha dirigit Festivals Internacionals de Teatre, i ha estat catedràtic de la Universitat de Barcelona, president de l'Associació d'Investigació i Experimentació Teatral (AIET).

No he seguit aquestes darreres activitats, però recullo la informació que entre elles hi ha hagut una exposició al Palau de la Virreina (Barcelona): *Ricard Salvat i la seva època*, així com a Madrid va muntar *Noche de guerra en el Museo del Prado* de Rafael Alberti. A Madrid també hi he coincidit en tribunals de tesis doctorals sobre temes de teatre.

Des de la nostra assignatura i la nostra revista, el recordem, amb agraïment, per la seva col·laboració, així com pel seu recorregut biogràfic i de treball professional.

Fruit dels anys sota el franquisme, fruit del seu temperament, era una persona que tota ella exhalava les paraules i idees que també en aquells anys sentíem en llengua catalana de llavis de Raimon.

Va nèixer el 17 d'agost de 1934, a Tortosa, i ha mort a Barcelona el 24 de març de 2009.